

Saksbehandlar: Ingeborg Lysne Mcevoy, Nærings- og kulturavdelinga
 Sak nr.: 16/3601-7

Klagesak - Tilskot til nærings- og samfunnsutvikling 2016

Fylkesdirektøren rår hovudutval for næring og kultur til å gjere slikt vedtak:

1. Klaga frå Det kongelige Norges vel over hovudutvalet sitt vedtak vert ikkje teke til følge. Saka vert oversendt til klagenemnda.

Vedlegg:

Klage frå Det kongelige Norges vel
 Førebels svar til Det kongelige Norges vel

Andre dokument som ikkje ligg ved:

SAKSFRAMSTILLING

1. Kort om tilskotsordninga og saksgang ved klage

På nokre område har vi etablerte tilskotsordningar med egne reglar. I tillegg har næringsseksjonen disponible midlar som skal støtte opp under satsingsområda i budsjettet, og som ikkje er knytte til bestemte tilskotsordningar. Dette gjeld for eksempel sjømatnæringar, industri og entreprenørskap. Den fullstendige lista er ført opp under utlysinga på fylkeskommunen sine heimesider. I utlysinga står det vidare at midlane er avgrensa og ikkje alle prosjekt vil nå opp. Vidare er det lista opp kriterium og krav til søknad, som at prosjektet kan synleggjere distrikts- og regionalpolitisk verknad, at prosjektet skal ha god kvalitet og gjennomføringsevne, og at tilskotet skal ha utløyssande effekt for gjennomføring av prosjektet.

Ved klage på vedtak som er fatta av hovudutvalet er prosedyren følgjande:

- Klagen skal leggest fram for hovudutvalet som er underinstans
- Dersom hovudutvalet held på den primære innstillinga skal saka sendast vidare til fylkesutvalet som klageorgan. Sakshandsaminga vert då overteken av fylkesrådmannen.

2. Handsaming av klagen i nærings- og kulturavdelinga

Kort om søknaden:

Prosjektet vil etablere eit nytt Economusee ved Ciderhuset i Balestrand, og styrke infrastrukturen kring handversbedrifta med omsyn til kommersiell kompetanes, rekruttering, innovasjon, nettverk og utvikling av fullstendige verdikjeder. Dette vil skje i eit samarbeid med Innovasjon Norge, NCE Tourism Fjord Norge og internasjonale partnerar og bedrifter. Det vert utvikla ei rekkje nye teneste r innafør ramma av dette EU prosjektet, blant anna ungdomsutplasseringar, blå økonomi og lokalsamfunnsutvikling.

Craft Reach prosjektet har som mål å utvikle Ciderhuset i Balestrand som eit nytt Economusee i 2016. Eit Economusee er ikkje eit museum i vanleg forstand, men ei levande

handverkarbedrift der ein i tillegg til å produsere og selje tradisjonelle handverksprodukt legg til rette for ei reiselivsoppleving. Dette vert gjort ved at handverkstradisjonane og den historiske samanhengen vert syn leggjort og opna opp for dei besøkande, i tillegg til å selje produkta. Ei Economusee - verksemd får ein ekstra arena for omsetjing av sine produkt direkte til kjøpar gjennom utvikling av nye formidlingsverkyt og kompetanse.

Utviklinga av Ciderhuset vil føre til auka innovasjon, realisering av potensial for lønnsemd og betre konkurransekraft for både deltakarbedrifter og relaterte næringar som til dømes reiselivsnæringa elles i Balestrand. Prosjektet vil også støtte oppunder målsetninga om å skape fleire innovative næringsmiljø gjennom utvikling av ei klynge av Economusee - bedrifter på Vestlandet med Ciderhuset som deltakarbedrift. Klynga har stort vekstpotensial som gjev grunnlag for sikring av arbeidsplassar i dei eksisterande verksemdene på Vestlandet.

Norges Vel har eit nasjonalt fokus og ønskjer å utvikle nye bærekraftige Economusee verksemdar i kystfylka våre, frå Rogaland til Nordland. Dei bedriftene som blir med, vil få ein ekstra arena for omsetnad av sine produkt direkte til kjøpar, og eit økt økonomisk grunnlag for vidareføring av handverkskunnskapen. Eit Economusee får erfaringsmessig auka besøk og auka verdiskaping med fleire nye arbeidsplassar. Den nasjonale satsinga på reiselivet i Fjord - Norge, NCE - Norwegian Centre of Expertise har blant anna godkjent Economusea som eit opplevingsnettverk og kulturformidlingstiltak for reiselivet på Vestlandet. Etableringa av ei Economusee verksemd har utgangspunkt i utveljinga av relevante bedrifter som tilfredsstillar dei internasjonale kriteria og som har eigne motiv for å kunne bli omforma til eit attraktivt opplevingsssenter.

Til bedriftene leverer prosjektet faglege råd og ein heilskapleg 6 - trinns utstillingsmodell for besøkande, frå resepsjon, verkstad, formidlingsdel, innovasjon og nyskapingssrom, til dokumentasjon/bibliotek og butikk. Prosjektet blir gjennomført i tråd med dei ordinære krava til statsstøtte, innkjøp og EU sine krav til prosjekt og revisjonar. Eventuelle bygningsmessige krav og andre investeringar er bedrifta sitt eige ansvar.

Vurderingar og konsekvensar

Etablering av Economusee er eit positivt tiltak med tanke på næringsutvikling og lokalsamfunnsutvikling. Omlegginga til eit Economusee er med på å ta vare på handverk og kulturhistorie og gjev ei bedrift eit internasjonalt nettverk. Slik fylkesdirektøren vurderer søknaden er det ingen tvil om at Ciderhuset passar godt til ein slik transformasjon og vonar at tiltaket kan vere med på å styrke bedrifta si posisjon i reiselivet med både servering og besøkstilbod.

I handsaminga av søknaden har sakshandsamar vore i kontakt med Innovasjon Norge for å få deira vurdering av søknaden då dette kan tolkast som ein søknad om tilskot til bedriftsutvikling. Tor Holsen er kundeansvarleg for Ciderhuset som har motteke tilskot frå Innovasjon Norge. I ein e-post til sakshandsamar datert 09.05.2016 skriv Tor Holsen:

Eg har saksa litt frå eit notat årsrapporten frå Ciderhuset i høve Vekst prosjektet, 2016 er det 3. og siste året i prosjektperioden. «Vi har bestemt å overdra den delen av verksemda som gjeld produksjon av alkoholhaldige drikkevarer til Balholm AS gjennom ei kapitalutviding der Ciderhuset sin andel går inn som tinginnskot. Vi oppnår dermed ca 87 % eigardel og har såleis absolutt fleirtal i generalforsamling og styre. ...

Det arbeidet som då står att i 2016 for dette prosjektet i Vekstfinansieringa, vil såleis vera å utvikla opplevingsdelen i Ciderhuset med servering, kulturaktivitetar og eige n butikk. Vi har hatt møte og ei første planleggingsøkt med fagfolka som er engasjerte i Economusee - satsinga i Noreg. Dei må først gjere ferdig arbeidet med Oleana og ein annan kandidat før dei for alvor tek fatt på eit felles utviklingsarbeid saman med os s. Vi ser føre oss å gå i gang no våren 2016 med praktisk tilrettelegging for ny butikk som kan opne denne sommaren. Ciderhuset blir såleis Balholm - produkta sitt utstillingsvindaug og vil reindyrka sin profil som opplevingsattraksjon og profesjonell Ekonomuseum - bedrift med formidling om cider og frukt i Sogn, utstillingar, gardsbutikk og restaurant.
<http://www.economusee.eu> .

Dette vil bringe oss inn i eit norsk og internasjonalt nettverk – der vi særleg har voner til å lære av ciderprodusentar i andre land» Og som de ser er det frå bedrifta si side skissert ei glidning/overgang til arbeidet med å utvikle Ciderhuset til ei Ecomusee - bedrift. Vekst - løyvinga er ikkje slutt - utbetalt endå og det vil vere naturleg å sjå siste del av utviklingsaktivitetane i vekstprosjektet i samanheng med initiativet som er teke for å utvikle Ciderhuset til ei Ecomusee - bedrift.

I etterkant av dette har sakshandsamar og Tor Holsen delteke på telefonmøte med Norges Vel der ein representant frå Hordaland fylkeskommune deltok for å seie noko om korleis Hordaland har vurdert søknadar om transformasjon til Economusee.

Fylkesdirektøren har teke søknad, og informasjon som har kome inn i etterkant av at søknaden vart sendt inn, til vurdering. Sjølv om det er element i søknaden som kan tale for støtte frå fylkeskommunen er graden av bedriftsutvikling for stor til å forsvare støtte utan at dette kjem i konflikt med prinsippet om samfinansiering.

Søknaden vert altså vurdert til å vere ein søknad om bedriftsutvikling. Her er det snakk om at ein konsulent kjem inn for å gjere ein jobb for bedrifta, det er altså ikkje bedrifta sjølv som søkjer. Arbeidet som skal utførast er like fullt for å utvikle bedrifta. Såleis er dette ein søknad som Innovasjon Norge må vurdere for tilskot.

Tilråding:

Fylkesdirektøren tilrår at søknaden frå Norges vel om finansiering til etablering av eit Economusee i Balestrand vert avslått

3. Vurdering av klaga

Det kongelige Norges vel har påklaga hovudutvalet sitt vedtak i brev av 18.07.2016, sjå vedlegg 1.

Klagar skriv at konklusjonen om at EU prosjektet dreier seg om bedriftsutviklingstiltak og bør vurderast av Innovasjon Norge, er feil framstilling og konklusjon. Grunnen til dette er at eit EU prosjekt kan ikkje drive med bedriftsutvikling i private verksemder. Vidare går klagar gjennom det som prosjektet skal levere til Ciderhuset, lik framstillinga som er gjort i saka tidligare. Klagar legg til grunn at den delen dei søkjer om offentleg støtte til, er etter ein finansieringsnøkkel som er godkjent av dei andre Vestlandsfylka og av vertskommunane på Vestlandet.

Klagar legg vekt på at alle investeringar og bedriftsutviklingstiltak knytt til drift og utføring av næringsverksemd vert bedrifta sitt eige ansvar, og at eventuelle ombyggingar og investeringar i bygg for tilrettelegging for besøkande vert også bedriftas eige ansvar.

Klagen inneheld ikkje nye moment som gjev grunnlag for å endre tilrådinga.

Den prosessen som blir sett i verk for å bli eit Economusee er fyrst og fremst eit tiltak som er retta mot ei enkeltbedrift og vil styrkje bedrifta si evne til verdiskaping. Effektane av tiltaka vil ha ringverknadar i nærmiljøet og ha positive effektar på lokalsamfunnet. Vidare vil bedrifta bli ein del av eit nettverk, både nasjonalt og internasjonalt. Like fullt er tiltaka som skal verdsetjast, både av Norges vel og Ciderhuset sjølv, retta mot ei enkeltbedrift. I retningslinjene for arbeidsdeling i finansiering mellom Innovasjon Norge og fylkeskommunen står det søknader frå bedrifter / prosjekt direkte retta inn mot bedrifter, bransjar eller etablerarar skal handsamast av Innovasjon Norge.

4. Tilråding til vedtak

Klaga frå Det kongelige Norges vel over hovudutvalet for næring og kultur sitt vedtak vert ikkje teke til følgje. Saka vert oversendt til klagenemnda.